

Høringsvar til: "Dele af kapitler fra Konkurrencerådets analyse af konkurrencen i advokatbranchen - kap. 8 konkurrencen om kurator- og bobestyreropgaver"

BSE Bobehandling gør opmærksom på følgende punkter, som er konkurrenceforvridende eller potentielt konkurrenceforvridende.

Oversigt

Konkurrenceforvridende elementer i lovgivningen

1. Lov om juridisk rådgivning § 2 Stk. 6
2. Retsplejeloven § 260 Stk. 10
3. Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med Lov om Juridisk Bistand, men har ingen kompetence til at føre tilsyn domstolsansatte

Konkurrenceforvridende elementer hos Domstolsstyrelsen

4. Domstolsstyrelsen varetager bl.a. domstolenes administrative og IT-mæssige forhold, men dommeres ret til at træffe en judiciel afgørelse, som ikke følger Domstolsstyrelsens anbefalinger på disse områder, forhindrer en ensartet praksis i retskredsene og i den enkelte skifteret.

Konkurrenceforvridende elementer hos domstolene

5. Der findes ingen klare bestemmelser eller vejledninger om hvilke krav og rettigheder der gælder for den, der er kontaktperson for skifteretten
6. Skifteretten i flere retskredse afviser at godkende digitale underskrifter og at modtage dokumenter fremsendt med sikker post

Konkurrenceforvridende elementer i lovgivningen og i tilsynet med lovgivningen

1.

LOVGIVNING

Lov om juridisk rådgivning § 2 Stk. 6. Rådgiveren må ikke modtage betroede midler fra kunden eller på kundens vegne.

PROBLEM

Bestemmelsen er konkurrenceforvridende, da den indikerer, at juridiske rådgivere ikke er tilstrækkeligt kvalificerede eller pålidelige til, at lovgiver vil tillade, at de må modtage betroede midlers om led i ekspeditionen af dødsboer. Dette på trods af, at der ikke er nogen reel dokumentation for, at denne indikation, rent faktisk er berettiget.

Der har ikke, siden Lov om juridisk rådgivning blev vedtaget, været eksempler på alvorlige klager over juridiske rådgivere. Derimod har der i samme periode været indgivet klager over bobestyrere til skiferetter og over advokater til advokatnævnet. I flere tilfælde har disse medført alvorlige straffe til de advokater der har overtrådt lovgivningen og de advokatetiske regler.

LØSNINGSFORSLAG

Loven bør ændres, således at de, der yder juridisk rådgivning uden at drive advokatvirksomhed, opnår samme ret til at modtage betroede midler, som advokater har det.

2.

LOVGIVNING

Retsplejeloven § 260 Stk. 10. Under skiftebehandlinger er det tilladt at lade møde for sig ved andre end de personer, der er nævnt i stk. 2 og 3. Det samme gælder under fogedforretninger, herunder auktionsforretninger, for den, imod hvem retshandlingen er rettet, og under auktionsforretninger for dem, der afgiver bud under auktionen. 1. og 2. pkt. finder dog ikke anvendelse, hvis der under retsmødet skal foregå forhandling om en tvist, jf. dog § 495, stk. 2.

PROBLEM

Bestemmelsen forhindrer de fuldmægtige, som møder i skifteretten efter RPL § 260 stk 10, muligheden for at få en anden instans' afgørelse af skifterettens afgørelser, uden at de skal anvende en advokat med møderet for landsretten, til at indsende kæren til landsretten.

Da en advokat ofte vil opfatte juridiske rådgivere som konkurrenter inden for juridisk rådgivning, vil det være uheldigt, at de samtidig skal repræsentere denne konkurrent. Dette er konkurrenceforvridende.

LØSNINGSFORSLAG

En fuldmægtig der møder for skifteretten efter RPL § 260 stk. 10 bør kunne kære den afgørelse, der træffes af skifteretten til landsretten uden brug af advokatassistance. Samme ret bør gælde for advokater uden møderet for landsretten, når de ønsker at kære en afgørelse. Den omstændighed

at advokaten ikke selv kan kære afgørelsen, kan medvirke til, at afgørelser der egentligt burde kæres, ikke bliver kæret til landsretten.

3.

LOVGIVNING

Lov om juridisk rådgivning § 3. Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med overholdelsen af loven og forskrifter udstedt i medfør af § 2, stk. 8. Tilsynet føres efter markedsføringslovens regler. Os bekend er der fortsat ikke vedtaget yderligere regler om god skik for juridisk rådgivning.

PROBLEM

Forbrugerombudsmandens tilsyn med overholdelse af loven, omfatter ikke retten til at påpege lovgivning og domstolspraksis, der forhindrer lovens formål om at øge konkurrencen inden for juridisk rådgivning.

Når det er den enkelte dommers ret at træffe judicielle afgørelser om hvilken praksis, der skal følges, er der ingen til at kontrollere, at alle behandles ens og at rettens bobestyrere ikke forfordes i forhold til andre advokater og juridiske rådgivere. Dette er konkurrenceforvridende.

LØSNINGSFORSLAG

Forbrugerombudsmandens beføjelser udvides således at de også gælder for vejledninger og påtale overfor domstolene.

Konkurrenceforvridende elementer hos domstolsstyrelsen

4.

NUVÆRENDE SITUATION

Domstolsstyrelsen har til opgave at varetage domstolenes bevillingsmæssige og administrative forhold, herunder spørgsmål om domstolenes bygninger, IT og personale.

KILDE: <https://www.justitsministeriet.dk/ministeriet/justitsvaesenet/domstolsstyrelsen/>

Domstolsstyrelsen har foretaget mange nyttige tiltag, herunder f.eks. etablering af Best Practice-gruppen og andre udvalg med eksterne deltagere. Disse tiltag er omtalt i Domstolsstyrelsens forskellige publikationer, f.eks. Retten Rundt.

PROBLEM

Domstolsstyrelsens intentioner undergraves desværre af dommeres ret til at træffe en juridisk afgørelse, som er i modstrid med Domstolsstyrelsens anbefalinger.

Der findes kendelser hvor dommere nægter at behandle dokumenter der er underskrevet digitalt eller fremsendt via e-mail. Der findes retskredse som nægter at anerkende dokumenter underskrevet digitalt og fremsendt via e-mail

Der findes eksempler på at retskredse forlanger, at dokumenter underskrives med kuglepen, der ikke må være sort og sendes til retten med Post Nord.

Et yderligere problem er, at der ikke er optaget nogen repræsentant for juridiske rådgivere i Domstolsstyrelsens arbejdsgrupper

LØSNINGSFORSLAG

- Skifterettens administration fastlægges af Domstolsstyrelsen, således at mødet med skifteretten bliver ens for alle, og så dommere ikke kan træffe juridiske afgørelser om administrative spørgsmål.
- Der optages repræsentanter for juridiske rådgivere i Domstolsstyrelsens arbejdsgrupper. Dette er især påkrævet i udvalg der arbejder med administration af skifteret og digitalisering.

Konkurrenceforvridende elementer hos domstolene

5.

NUVÆRENDE SITUATION

I alle de anmeldelser, der modtages i skifteretten, er der oplyst en kontaktperson for skifteretten. Kontaktpersonen er valgt af anmelder af dødfaldet og godkendt af begravelsesmyndigheden.

Problem

Der findes ingen klare bestemmelser eller vejledninger om hvilke krav og rettigheder der gælder for kontaktpersonen. Det opleves at disse er forskellige, både i retskredsene og blandt domstolsmedarbejderne i den enkelte retskreds. Dette er en udfordring, for eksempel for udviklingen af digitale administrationssystemer til brugere af skifteretten.

LØSNINGSFORSLAG

Der bør indføres klare retningslinjer for en kontaktpersons krav og rettigheder og de bør kunne findes på Domstolstyrelsens hjemmeside. En kontaktperson bør kunne :

- Indrykke proklama i Statstidende uden skifterettens tilladelse. Dette medfører at kreditorer og arvinger hurtigst muligt får overblik over de samlede kreditorer. Proklama indrykkes i dag af skifteretten ved boets udlevering.
- Få tilsendt testamenter fra notaren og ægtepagter fra tinglysningen
- Få adgang til afdøde og længstlevendes skattemapper
- Få tilsendt alle de oplysninger der modtages af skifteretten
- Få adgang til at indhente de oplysninger der skal anvendes om slægtsforhold fra skifteretsattest, kirkebøger og rigsarkivet
- Underskrive rydningserklæring for afdødes bolig, så den hurtigt kan ryddes efter gældende bestemmelser og boligen kan genudlejes eller gøres klar til salg.

Det er vigtigt at disse rettigheder skal være nagelfaste og ikke kan tilsidesættes af en judiciel afgørelse. Ellers er rettighederne reelt værdiløse.

6.

NUVÆRENDE SITUATION

Dommere kan efter forgodtbefindende afvise digital kommunikation med deraf følgende langsom og/eller fordyrende sagsbehandling for forbrugeren.

EKSEMPLER

- **Penneo:** Nogle dommere anerkender ikke Penneo på trods af at Penneo-underskrifter er juridisk bindende, og at systemet anbefales af førende advokathuse, revisorer, pengeinstitutter og af statsadvokaten. Penneo er

skabt af en internationalt anerkendt serviceudbyder - læs mere her: <https://penneo.com/da/trust-center/>

- **Sikker post:** Vi oplever at nogle dommere efter for godt befindende beslutter, at de ikke vil anerkende brug af digital post, og i stedet kræver, at dokumenter underskrives med kuglepen (som IKKE må være sort) og skal fremsendes med Post Nord eller afleveres personligt i skifteretten (som for øvrigt ikke har opstillet en postkasse).

PROBLEM

Det er til skade for den frie konkurrence, at der ikke findes klare retningslinjer for brugen af digitale underskrifter og digital post. De manglende retningslinjer giver mulighed for, at dommerne ikke behandler alle ens. Denne forskelsbehandling er vanskelig at kontrollere og næsten umulig at bevise.

Når nogle dommere insisterer på at dokumenter skal underskrives med kuglepen, som ikke må være sort, og fremsendes med Post nord, kan den der oplever den behandling ikke vide, om andre oplever det samme. Derfor kan det være en skjult konkurrenceforvridning, for de det går ud over.

LØSNINGSFORSLAG

- Der bør indføres helt klar lovgivning på området for anvendelse af digital kommunikation.
- Kommunikation med skifteretterne bør altid kunne foregå på alle anerkendte måder.
- Digitale underskrifter bør anerkendes, når de er foretaget via juridisk bindende udbydere som f.eks. Penneo
- Når gældende vejledninger om digital kommunikation og underskrift er fulgt, bør dette ikke kunne ændres af en judiciel afgørelse.